

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Dominik Dvořák

Název práce: Vztah vědy a náboženství v česky psaných historiografických pracích zabývajících se středověkou arabsko-islámskou vědou

Vedoucí práce: Mgr. Ivan Ramadan, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem předložené práce bylo zjistit, jaký model vztahu vědy a náboženství je prezentován ve vybraných, česky psaných monografiích, zabývajících se arabsko-islámskou středověkou vědou a rovněž, zda v interpretacích tohoto vztahu v historiografických pracích došlo postupem času k určitému konkrétnímu vývoji. Lze konstatovat, že cíl práce byl autorem naplněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Předložená práce byla poměrně náročná na zpracování, neboť kromě nastudování potřebných historiografických přístupů k interpretaci historie středověké arabsko-islámské vědy, bylo potřeba důkladně analyzovat vybrané, česky psané publikace z hlediska interpretace vztahu vědy a náboženství a zjistit, jakým způsobem jednotliví historiografové prezentují vliv zejména islámu na vznik středověkých poznatků arabsko-muslimských učenců. Ocenit lze autorův samostatný přístup k problematice zejména v pasážích, kde analyzuje konkrétní modely vztahu vědy a náboženství, zastávané v jednotlivých zkoumaných publikacích. Práce je vhodně rozdělena na výklad představující metodologické interpretační přístupy v historiografii vědy a na samotnou analýzu vybraných děl s tematikou arabsko-islámské středověké vědy. Přílohy práce neobsahuje, přestože by byly vhodné.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazyková projev autora odpovídá požadavkům na diplomovou práci, vyjadřování je přesné, místy chybí čárky oddělující věty (s.30....*Filozofové byli přirozeně muslimy, kteří nenapadají přímo islám, ani se nijak nesnaží.....*), na s. 64 by mělo být správně skloňováno slovo „brzda“, transkripce arabských výrazů a jmen je provedena ve většině případů pečlivě (slovo „šī'itské“ na s. 30 by mělo být nahrazeno slovem „šī'itské“, „*Ibn al-Muqaffā'*“, namísto „*Ibn al-Mukaffā'*“) V některých případech (s. 50) by bylo možno vynechat výraz „*přirozeně*“. Citace a odkazy na literaturu jsou v

souladu s normou, v seznamu literatury by mělo být u internetových zdrojů uvedeno datum citace. Grafická úprava práce je kvalitní, členění do kapitol je vhodně zvoleno. Přílohy práce neobsahuje.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená diplomová práce působí propracovaně, je zřejmé, že autor nastudoval metodologické přístupy k historiografii arabsko-islámské středověké vědy a úspěšně na jejich základě v jednotlivých analyzovaných publikacích zmapoval převažující model vztahu vědy a náboženství. Ocenit lze autorovu snahu o komentování příčin zastávaných modelů zmíněného vztahu, ať již v rámci publikací staršího zkoumaného období, kde převažuje internalistické pojetí dějin s konfliktním vnímáním vztahu vědy a náboženství, nebo v novějších pracích, kde je zastáván spíše kontextuální přístup k dějinám vědy, přičemž islám je v tomto ohledu spatřován jako součást sociokulturního prostředí, v němž arabsko-muslimští středověcí učenci působili. Při analyzování publikací diachronní metodou se v některých případech (např.s.31- publikace Petráčka a Kubíčkové, či s. 37- publikace Bogdanova) sám dopouští anachronismů. Bylo by vhodné jasněji zdůraznit, že přesvědčení autorů o islámu jako „brzdě vědeckého pokroku“ vycházelo z dobového sociálního kontextu a tendencí v historiografii vědy a tudíž interpretace této problematiky mohla být vnímána jako „správná“. Autor sice mohl věnovat více pozornosti některým formálním náležitostem práce, nicméně text hodnotím jako velice přínosný a poskytující zajímavé postřehy z oblasti vývoje metodologických přístupů k interpretaci vztahu dějin a náboženství v publikacích věnujících se arabsko-islámskému středověku.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

V internalisticky pojatých historiografických pracích se často objevuje vykreslení arabsko-muslimských středověkých učenců jako spíše kompilátorů, či systematiků starověkého, zejména řeckého vědění, než jako kreativních badatelů. Vysvětlete, jaké mohou být příčiny takové interpretace ve zmíněných publikacích.

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA**

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Výborně

Datum: 12.5.2016

Podpis:
Mgr. Ivan Ramadan, Ph.D.